

Beleidsakkoord 2022-2026

We doen het Samen!

Inleiding

Dit beleidsakkoord is tot stand gekomen dankzij een intensieve samenwerking tussen alle Bestse politieke partijen. De wijze waarop er in de afgelopen perioden is samengewerkt is een goede basis om mee verder te gaan. In verschillende werkgroepen werkten raadsleden aan de uitwerking van de hoofdlijnen die gevat zijn in de 10 hoofdstukken van dit akkoord. Dit heeft geleid tot het raadsbrede beleidsakkoord 2022-2026 met de titel: 'We doen het Samen!'

Het akkoord beschrijft onze ambities op verschillende thema's. Denk aan veiligheid, verkeer, openbare ruimte, duurzaamheid, de energietransitie en het sociaal domein. In dit akkoord leest u de hoofdlijn waarover de Beste politieke partijen het met elkaar eens zijn. Het akkoord is geen op details dichtgespijkerd geheel, integendeel. Het laat zien waar we op hoofdlijnen overeenstemming over hebben en biedt ruimte om met de samenleving in gesprek te gaan over de beste oplossingen. Namens de gemeenteraad voert het college van B&W dit akkoord de komende vier jaar uit. Dat doet het college niet alleen, maar samen met inwoners, ondernemers en partners.

De gemeente Best is een relatief kleine gemeente maar met ambities van formaat. Denk aan de ontwikkeling van de stationsomgeving en het bouwen van 4100 woningen tot en met 2040. Denk ook aan het verduurzamen van Best, met als stip op de horizon in 2050 van het gas af zijn. In het sociaal domein zijn onze ambities groot. Denk aan het ondersteunen van inwoners die te maken hebben met (energie)armoede of een beperking.

Het verhogen van de participatie en het verbeteren van communicatie krijgen deze bestuursperiode prioriteit. Omdat we weten dat we deze ambities niet alleen kunnen waarmaken. We zoeken de samenwerking op met inwoners, ondernemers en partners.

De ambities die u leest staan onder druk door lokale, maar ook mondiale ontwikkelingen. Denk aan de toenemende inflatie, het gebrek aan bouw materiaal, de vergrijzing, vluchtelingenstromen en krapte op de arbeidsmarkt. De gemeente Best is financieel gezond, maar de reserves zijn niet onuitputtelijk. Deze ontwikkelingen leveren deze bestuursperiode uitdagingen op.

Ondanks alles laten ons niet uit het veld slaan en willen we onze ambitie waarmaken. En dat gaan we samen met u doen. We doen het Samen!

De 8 Bestse politieke partijen

Bestuur en ondersteuning

De inwoners en ondernemers rekenen op een betrouwbare gemeente die hun mening, belangen en ideeën serieus neemt en aantoonbaar afweegt tegen alle belangen waar de overheid rekening mee moet houden. Met dit uitgangspunt wil de raad het vertrouwen in de gemeente vergroten. Dit doen we door goede communicatie, transparantie in werkwijzen, de inbreng van inwoners op specifieke dossiers benutten, samenwerking en het uitspreken van de wederzijdse verwachtingen. Zowel het college als de raad gaan daarom actiever naar inwoners toe met het complete verhaal, waarbij ook de zwijgende meerderheid een stem krijgt.

Inwoners willen steeds vaker zeggenschap en regie over hun eigen leven. Het college en de raad bouwen aan het verhogen van de participatie en het verbeteren van de communicatie.

Participatie op Maat

‘Participatie op Maat’ kent drie sporen:

1. De (wettelijk) verplichte participatie door initiatiefnemers, het college en de ambtelijke organisatie bij projecten, zowel ruimtelijke als maatschappelijk. De gemeente heeft hierin een voorbeeldfunctie en levert een actieve bijdrage. Het is belangrijk dat inwoners oprechte participatie in plaats van opgelegde participatie ervaren. Daarnaast is het belangrijk dat verwachtingen goed worden uitgesproken en vastgelegd.
2. De actieve participatie bij majeure/politiek gevoelige dossiers waarbij via een door het college opgestelde startnotitie de vorm van participatie door de raad wordt vastgesteld.
3. De proactieve participatie waarbij de raad de inwoners en ondernemers vroegtijdig betrekt bij maatschappelijke thema's die spelen. De Raad kiest ieder jaar een thema. Het betrekken van jongeren krijgt daarbij extra aandacht.

Integrale wijkontwikkeling

We vinden laagdrempelig contact met inwoners van alle wijken belangrijk en willen een gemeente zijn die meedenkt en -werkt aan initiatieven van inwoners en bewonersoverleggen. Dat vraagt om versteviging van de inzet van wijkcoördinatoren. Ook de buurtbudgetten zijn een goed instrument om initiatieven van inwoners te faciliteren. We evalueren de inzet van buurtbudgetten om deze nog effectiever te maken.

Binnen onze gemeente werken we vaker gebiedsgericht om aan te sluiten bij de specifieke agenda's van onze wijken. Daarbij investeren we in nieuwe vormen van dialoog en zeggenschap. Bewoners, gemeente en andere partners organiseren samen een afwegingsproces om tot prioriteiten voor de wijk te komen.

Structurele verbeteringen voor wijken leggen we vast in een toekomstgerichte gebiedsvisie. We maken daar ook middelen voor vrij. Het traject dat we zijn ingeslagen met de integrale wijkontwikkeling van Wilhelminadorp/Kantonnier heeft inzicht gegeven in het belang van langdurige betrokkenheid van de gemeente.

Bij de wijkontwikkeling zetten we stevig in op inwonersparticipatie. Dat zorgt voor zichtbaar meer betrokkenheid en inzet van de wijkbewoners en daarmee sluit de aanpak beter aan bij de wensen

en behoeften van de bewoners. Als het mogelijk is worden ideeën die bewoners aandragen snel opgepakt en afgehandeld. En als dat niet kan leggen we uit waarom niet.

We vragen het college met een plan te komen hoe we de integrale aanpak ook in andere wijken kunnen toepassen.

Wijkontwikkeling heeft invloed op de rol van de raad. Het is mogelijk dat de resultaten uit participatietrajecten knellen met de kaders die de raad eerder heeft vastgesteld. We nemen dan soms de ruimte om met voortschrijdend inzicht die kaders bij te stellen.

Doorontwikkeling ambtelijke organisatie

Best is als kleine gemeente relatief kwetsbaar. Daarom is het belangrijk om te zorgen voor behoud van een kwalitatief en kwantitatief goed gevulde organisatie, waarbij de basis op orde moet zijn. Dit kan onder andere bereikt worden door in te zetten op samenwerking met andere gemeenten en expertise te delen. Best gaat zich er sterk voor maken dat ambtenaren in de regio voor diverse gemeenten kunnen worden ingezet. Door hierop in te zetten zorgen we ervoor dat kennis, ervaring en capaciteit tussen gemeenten gedeeld en versterkt kan worden en gemeenten zo aantrekkelijke werkgevers blijven, waarbij ambtenaren zich breder kunnen ontwikkelen. Een neveneffect van deze samenwerking is mogelijk dat het aandeel inhuur en externe advisering omlaaggebracht kan worden.

Voordat de ambtelijke organisatie wordt gevraagd een nieuwe (beleids)nota op te stellen wordt eerst de oude nota geëvalueerd. De uitkomst van de evaluatie bepaalt of het proces voor een volledig nieuwe nota wordt opgestart of dat de oude nota, eventueel aangepast, kan worden verlengd. We voorkomen zo dat onnodig ambtelijke capaciteit wordt ingezet voor het herschrijven van beleid dat niet of nauwelijks wordt veranderd.

Dienstverlening

We hechten eraan dat de gemeente dienstverlenend, betrouwbaar en klantvriendelijk is naar haar inwoners en ondernemers. De gemeente is daarom goed bereikbaar via verschillende kanalen. Mondelinge en schriftelijke vragen vanuit inwoners of ondernemers worden zo snel mogelijk, volledig, in begrijpelijke bewoording en altijd binnen de daarvoor geldende termijn, beantwoord. En als het antwoord niet (snel) gegeven kan worden, krijgen inwoners in ieder geval procesinformatie: 'hoe en wanneer dan wel'.

Bestuurlijke toekomst en regionale samenwerking

Voor het uitvoeren van maatschappelijke, ruimtelijke en financiële opgaven heeft Best voldoende bestuurskracht om zelfstandig te blijven. In de regio werken we samen met andere gemeenten, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Best zoekt hierbij naar coalities in de regio.

Best blijft bereid om bevoegdheden met betrekking tot maatschappelijke opgaven met een bovenlokaal karakter middels mandaat te geven aan een bovenlokaal samenwerkingsverband, waarbij de democratische legitimiteit gewaarborgd blijft. Best focust zich hierop intensieve samenwerking binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE).

Brainport

Brainport is een belangrijke economische pijler voor Nederland en belangrijk voor de economische ontwikkeling van onze regio. Brainport zorgt voor werkgelegenheid, economische groei en verhoging van het welzijn. Dit levert ook uitdagingen op, zoals voldoende huisvesting en mobiliteit. Best blijft daarom actief deelnemer en kritisch aandeelhouder van Brainport. De komende periode willen we meer inzicht in welke mogelijkheden, kansen en bedreigingen er zijn voor Best als aandeelhouder van Brainport.

Vrijwilligers

Best kan niet zonder de inzet van vrijwilligers, zowel bij verenigingen, maatschappelijke organisaties als bij welzijnsinstellingen. Daarom is het belangrijk om hen te zien en goed naar hen te luisteren en worden zij begeleid door professionals. Daarbij worden zij betrokken bij 'Participatie op Maat'. Eén keer per jaar wordt een activiteit voor hen georganiseerd. Het is van groot belang dat professionals niet worden vervangen door vrijwilligers.

Veiligheid

Inwoners, ondernemers en bezoekers moeten zich veilig voelen en veilig kunnen bewegen. De gemeente, inwoners, ondernemers en bezoekers hebben hier allemaal een verantwoordelijkheid in.

Als de pilot in het Wilhelminadorp/ Kantonier van het wijkteam succesvol blijkt, dan breiden we dit uit naar andere wijken. Het is van belang dat inwoners zich veilig voelen in hun eigen wijk en de bereidheid hebben om zaken te melden bij de juiste instantie. Het wijkteam vervult hier een belangrijke rol in. Als het niet bij de gemeente hoort, dan verwijst de gemeente door naar de juiste instantie.

Digitale veiligheid

Als gemeente hebben we een grote verantwoordelijkheid waar het gaat om het op orde hebben van onze informatiebeveiliging en informatieveiligheid. Mensen ervaren veel hinder, angst en dreiging door digitale criminaliteit. In het nieuwe Integraal Veiligheidsplan De Kempen 2023-2026 wordt extra aandacht besteed aan preventie in samenwerking met de politie.

Via voorlichting en scholing investeren we in vergroting van de digitale weerbaarheid van iedereen die in Best woont of werkt, daarbij is specifieke aandacht noodzakelijk voor kwetsbare doelgroepen.

Blijvend investeren in kennis en expertise van onze medewerkers op het gebied van privacy en informatiedeling is een must. Om de digitale veiligheid te kunnen blijven garanderen investeren we in onze digitale infrastructuur.

Ondermijning

Georganiseerde criminaliteit ondermijnt het lokale gezag, verslechtert veiligheid en leefbaarheid en levert schade op voor burgers en ondernemers. In het nieuwe Integraal Veiligheidsplan De Kempen 2023-2026 moet de focus nog sterker gelegd worden op de criminaliteitsbestrijding in algemene zin en op de bedrijventerreinen, aanpak van mensenhandel en uitbuiting van onder andere arbeidsmigranten. De gemeente betreft de inwoners actief bij het herkennen van en signalering van (vermoedens van) ondermijnende activiteiten en het melden hiervan.

Verkeer, vervoer en waterstaat

Mobiliteit

Best vormt de toegangspoort tot de Regio Eindhoven vanuit de Randstad, voor zowel de Noordzijde (A2) als de Westzijde (A58) en per spoor. De enorme groei van het aantal woningen en economische activiteit die voorzien is in Best en de regio als geheel, zal een grote invloed hebben op de mobiliteit en benodigde infrastructuur. Ook de reizigersbewegingen van/naar Eindhoven Airport zullen doorwerken in de verkeerstromen rondom Best. Hierbij houden we rekening met de regionale ontwikkelingen en de nieuwbouwplannen. Denk hierbij aan de verbreding A58, bebouwing in het centrum en nieuwe wijken aan de rand van Best, opening van Hotel van der Valk Best- Eindhoven, ontwikkeling van het Stationsgebied, en de (mogelijke) ontwikkeling van mobiliteitshubs aan de A58 en de A2.

Te Voet

Voetgangers vallen onder de meest kwetsbare verkeersdeelnemers en verdienen onze bijzondere aandacht. In verschillende wijken in Best zijn de voorzieningen voor voetgangers en minder validen te beperkt en toe aan groot onderhoud (denk aan losse tegels door boomwortel druk, oversteekplaatsen).

Veiligheid voor de voetgangers waarborgen we door betere weginrichting en handhaving op de maximumsnelheid van auto's nabij scholen (30 km zones) en winkelgebieden en het aanbrengen van snelheidsbeperkende maatregelen. Ook verwachten we een plan van aanpak voor de overlast die deelscooters door 'wild parkeren' veroorzaken. De toegangswegen naar scholen en station worden opgenomen in de strooiroutes.

Per Fiets

De combinatie van het ontwikkelen van nieuwe wijken in Best en de mogelijke aanleg van doorfietsroutes langs de A2 en A58 (F2 / F58) kan leiden tot een grote toename van het aantal fietsbewegingen in en rond Best.

Het verbinden van hotspots (centrum, winkelgebied, scholen, ov-knooppunten, mobiliteitshubs, doorfietsroutes) met de verschillende wijken in Best verdient speciale aandacht in het verkeers- en vervoersplan en wordt zoveel mogelijk gerealiseerd door de aanleg van veilige, aparte fietspaden. Via participatie wordt de lijst opgesteld van wensen en aanpassingen wat betreft knelpunten.

De te verwachten toename van het aantal fietsbewegingen heeft ook gevolgen voor de benodigde capaciteit van fietsenstallingen, met name in het centrum en rondom het ov-knooppunt. Een centrale stalling of goede inrichting voorkomt het 'wild parkeren' van fietsen in voetgangersgebieden.

Met het Openbaar Vervoer

De ontwikkeling van het stationsgebied als OV-knooppunt bekijken we in samenhang met de ontwikkeling van de Brainportlijn, de mobiliteitshubs die voorzien zijn aan de snelwegen en de F2/F58 doorfietsroutes. Bij de ontwikkeling zijn buslijnen naar bedrijfslocaties, het nieuwe hotel en de wijken in Best van groot belang.

Het is van belang om toegangs- en parkeerbeleid in te richten op een manier die zowel een regionale functie dient als ook het belang van de inwoners van Best waarborgt, voor zowel leefbaarheid als bereikbaarheid. Om dit te kunnen realiseren is een goede regionale afstemming en samenwerking noodzakelijk.

Met de auto

Gelegen aan het knooppunt van de A2 en A58, en de A50 in de buurt, is Best een aantrekkelijke gemeente voor nieuwe inwoners in de regio Eindhoven. De aanleg van nieuwe wijken, de ontwikkeling van mobiliteitshubs in de nabije omgeving en de toename van economische activiteiten in de regio zal een grote invloed hebben op de toekomstige verkeersstromen in en rond Best. Deze brengen we daarom opnieuw in kaart in een nieuw verkeersplan. Mogelijkheden voor het beheersen van parkeerdruk en openbare oplaadpunten voor elektrische auto's verdienen daarin bijzondere aandacht.

Daarnaast nemen we innovatieve vervoersmogelijkheden, zoals de deelauto, mee in het actieplan duurzame mobiliteit, dat wordt opgesteld met de inwoners, bedrijven en aanbieders van duurzame mobiliteit.

Eindhoven Airport

Het rapport van Geel dient als uitgangspunt voor de gemeente in het kader van de geluidbelasting door het vliegveld. Groei van de verkeersstromen van en naar Eindhoven Airport nemen we mee in het vernieuwde verkeerscirculatieplan. Als de parkeeroverlast door de reizigers naar Eindhoven Airport in Best niet structureel vermindert, zijn aanvullende maatregelen nodig. Dit aspect wegen we mee in de ontwikkeling van het OV knooppunt en de mogelijke aanleg van mobiliteitshubs aan de A2/A58.

Openbare ruimte

De openbare ruimte is belangrijk voor het welzijn en de gezondheid van onze inwoners. We willen dat inwoners goed en veilig kunnen wonen, werken, verblijven, winkelen en recreëren. De openbare ruimte moet toegankelijk zijn voor iedereen. Hiervoor blijft de gemeente werken aan toegankelijkheid conform het VN-verdrag, zodat mensen met een beperking zonder problemen in o.a. openbare gebouwen, winkels, sportvoorzieningen en (horeca)ruimtes aan activiteiten kunnen deelnemen. Ook toegankelijkheid tot openbaar vervoer en beschikbaarheid van openbare toiletten horen hierbij.

Om de hoeveelheid zwerfafval te verminderen, plaatsen we meer afvalbakken. Hiermee verwachten we de kwaliteit van de openbare ruimte te verbeteren.

Waterbeheer

De gemeente heeft een zorgplicht voor overtollig hemelwater, afvalwater en grondwater en werkt daarvoor samen met het Waterschap in het watersysteem waar wij deel van uitmaken. Door klimaatverandering komen er meer hoosbuien en meer hittegolven. Juist bij de inrichting van de openbare ruimte kunnen we hier rekening mee houden. Waar mogelijk leggen we wadi's aan om regenwater langer vast te kunnen houden. We stimuleren inwoners om bestrating te vervangen

door groen. Bij reconstructie nieuw- of verbouw is er aandacht voor het water- en groenbeheer zodat we voorbereid zijn op de klimaatverandering. Met meer ruimte voor water en groen wordt ons dorp robuuster. Tegelijk geeft dit weer meer kansen voor biodiversiteit en het tegengaan van hittestress.

Economische zaken

De economie van Best in de regio wordt gemaakt door een breed scala aan ondernemers. Naast de ondernemers op de bedrijventerreinen, winkelcentra en in het buitengebied zien we steeds meer zzp'ers die vanuit huis werken of vanuit ander type plekken zoals C'park Bata of straks het nieuwe stationsgebied, bijvoorbeeld met flexwerkplekken en vergaderlocaties. De gemeente onderhoudt contact met al deze groepen ondernemers en draagt bij aan een goed ondernemersklimaat. Dat geldt voor innovatieve 'Brainport' bedrijven, maar evengoed ook voor ons lokaal geworteld MKB. Lokale bedrijven zijn van groot belang voor Best. Binnen de bestaande wettelijke regels willen we ons ervoor inzetten om de lokale bedrijven zoveel mogelijk te betrekken bij gemeentelijke taken en opdrachten, waarbij we wel voorwaarden stellen op het gebied van social return, duurzaamheid en energie.

Bedrijventerreinen

De gemeente is gestart met de uitvoering van de recent vastgestelde visie op de bedrijventerreinen. Daarmee willen we een kwaliteitsimpuls aan de bedrijventerreinen geven. Dit doen we samen met ondernemers en andere partners. De lopende initiatieven om gezamenlijk te werken aan verbetering van veiligheid en duurzaamheid zetten we voort. Daarnaast werken we de komende periode aan de vergroening van de bedrijventerreinen.

Deze gezamenlijke projecten dragen bij aan de onderlinge samenwerking op de bedrijventerreinen. Die beweging willen we versnellen. We ondersteunen daarom initiatieven om te komen tot een vorm van parkmanagement per bedrijventerrein. Een duidelijker profiel per terrein helpt daarbij. Bedrijventerrein Breeven is aangewezen als één van de toekomstige economische toplocaties van de regio. We onderzoeken de kansen die dat biedt voor Best en haar ondernemers.

Winkelgebieden

Aantrekkelijke winkelgebieden zijn van toegevoegde waarde voor inwoners en trekken mensen aan van buitenaf. We zorgen voor een uitnodigende openbare ruimte in deze gebieden. Daarbij hoort ook een goede toegankelijkheid van de winkelgebieden. We vinden het belangrijk dat we regelmatig contact hebben met de ondernemers en we stimuleren hen om met elkaar samen te werken. De winkelgebiedenmanager speelt daar een grote rol in.

Er wordt gewerkt aan zowel een regionale als een lokale detailhandelsvisie. Die visies geven richting aan het toekomstbestendig maken van onze winkelgebieden. De ontwikkelingen in het stationsgebied en het Dorpsplein betrekken we daar natuurlijk bij.

Buitengebied

Door recente ontwikkelingen hebben we een belangrijke opgave in het buitengebied (meer daarover in hoofdstuk Ruimte en bouwen). We denken met boeren mee hoe ze hun bedrijf toekomstbestendig kunnen maken of passende nevenactiviteiten kunnen ontwikkelen. We stimuleren dat Bestse boeren hun producten ook in Best kunnen verkopen, bijvoorbeeld aan huis of in (super)markten.

Regionale samenwerking

De economie houdt zich niet aan gemeentegrenzen. We vinden het dan ook logisch dat op het gebied van economie steeds meer de samenwerking wordt gezocht met andere gemeenten in de regio.

In de samenwerking met de negen gemeenten van het Stedelijk Gebied worden concrete afspraken gemaakt. Zo wordt via het gezamenlijke loket '9voor1' gezocht naar de beste vestigingslocatie voor bedrijven binnen onze regio.

Van groot belang zijn ook de afspraken die we maken over de bedrijventerreinen. Die gaan over uitgifte van nieuwe hectaren bedrijfskavels, maar ook over de kwaliteit van bestaande terreinen. Omdat Best nauwelijks nog grond ter beschikking heeft, zetten we vooral in op verbetering van de bestaande terreinen.

De ligging binnen Brainport biedt enorme kansen om als overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen samen te werken aan innovatieve oplossingen voor grote maatschappelijke uitdagingen. We zijn daar als Best langdurig bestuurlijk bij betrokken en zoeken steeds de meerwaarde voor onze gemeente, onze ondernemers en ons onderwijs. We hebben zodoende een proactieve houding om aan te sluiten bij OV-initiatieven die Brainport aan elkaar verbindt.

Binnen de MRE ondersteunen we de beweging richting 'Brede welvaart': dat betekent dat economische groei niet ten koste gaat van het welzijn van de inwoners.

Arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt is momenteel een belangrijk knelpunt voor de economie. Veel bedrijven hebben moeite voldoende en goed gekwalificeerde werknemers te vinden. Er worden veel arbeidskrachten buiten Nederland gehaald en tegelijkertijd zitten veel mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt nog zonder werk. We stimuleren bedrijven om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen.

Ook deze problematiek vraagt om een regionale aanpak in 'het Huis naar Werk'. In de komende periode staat de doorontwikkeling daarvan centraal. Gerelateerd aan de arbeidsmarktproblematiek is het huisvestingsvraagstuk van arbeidsmigranten. We vinden dat Best inmiddels voldoende grootschalige locaties heeft. We maken ons in de regio sterk voor concrete en niet-vrijblijvende afspraken over het huisvesten van deze doelgroep.

Onderwijs

Investeren in goed onderwijs is investeren in mensen. Ieder kind heeft recht op onderwijs. Indien nodig ondersteunen we scholen (integrale kindcentra) die verder werken aan de doorlopende leerlijn en onze kinderen in een vroeg stadium deel laten nemen aan het onderwijs. Dit doen we in moderne en hedendaagse onderwijshuisvesting, in de buurt. Natuurlijk in goed overleg met het onderwijsveld en met inachtneming van ieders wettelijke verantwoordelijkheid. Ook moet er voldoende aandacht zijn voor duurzaamheid en een goed binnenklimaat.

Wij blijven inzetten op verdere samenwerking tussen onderwijs en kinderopvang en de fysieke doorvertaling daarvan: de Integrale Kindcentra. Samen met onze partners werken we aan de doorontwikkeling van de plannen voor kindcentrum Bricks, het IKC Aarlesche Erven en het kindcentrum de Zevensprong. We betrekken hierbij onze ambities op het gebied van duurzaamheid en preventieve jeugdhulp.

Het kindcentrum is dé vindplaats in de aansluiting met het sociaal domein. Van het onderwijs verwachten we dat er goed en intensief wordt samengewerkt met maatschappelijke organisaties en jeugdhulp. Op deze manier werken we aan preventie. Passend onderwijs en jeugdhulp hebben immers overeenkomstige doelstellingen. Om dit te bereiken zullen we samen met het Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs uitvoering geven aan de volgende ambities en doelstellingen:

- Een kind gaat naar een gewone school als dat kan.
- Een kind gaat naar het speciaal (basis)onderwijs als intensieve begeleiding nodig is.
- Kinderen zitten niet langdurig thuis.
- Kinderen krijgen de ondersteuning die ze nodig hebben.
- Toezien op een warme overdracht van leerlingen, zeker als het gaat om kwetsbare kinderen.

Voor de toekomst van onze jeugd is het belangrijk dat een kwalitatief goed en breed onderwijsaanbod beschikbaar blijft binnen het voortgezet onderwijs. Dat aansluit bij de internationale positie van Brainport. De gemeente Best ondersteunt daartoe de internationaliseringsagenda en sluit aan bij Leren in Brainport Eindhoven: *“Innovatief onderwijs is nodig om de talentontwikkeling van onze kinderen blijvend te stimuleren. Wij vinden het belangrijk dat iedereen in onze regio die onderwijs volgt zich bewust is van de mogelijkheden binnen onze unieke regio. Door intensieve samenwerking tussen bedrijven en onderwijsinstellingen leren leerlingen en studenten al in een vroeg stadium hoe bedrijven in deze regio samenwerken en hoe zij zich voor kunnen bereiden op de arbeidsmarkt en dus op hun toekomst.”*

Sport, cultuur en recreatie

Verenigingen dienen een belangrijk maatschappelijk doel in onze gemeente. Er wordt (onder meer door nieuwe wetgeving) steeds meer gevraagd van verenigingen en hun besturen. Voorbeelden daarvan zijn vereisten op het gebied van privacy en over de toegankelijkheid voor mensen met een beperking. We ondersteunen verenigingen met kennis om aan de nieuwe vereisten te voldoen. Daarnaast houden we minimaal het huidige subsidieniveau voor verenigingen in stand. Zo blijft Best een aantrekkelijke woonplaats voor jong en oud.

Sport en -cultuurcoaches van Tuurlijk stimuleren onze inwoners op een laagdrempelige manier om deel te nemen aan sport en cultuur. Ze spelen in elk geval een rol in de verbinding met het onderwijs en het sociaal domein. We zorgen ervoor dat ze hun waardevolle werk kunnen blijven doen.

Sport

We hebben de afgelopen jaren het Sport- en Beweegakkoord opgesteld en uitgevoerd samen met de sportverenigingen en andere partners. We willen een aantal activiteiten daarvan continueren. De focus van de gemeente ligt op de breedtesport en amateurverenigingen, niet op topsport en professionele instellingen.

Omdat sportverenigingen een belangrijk maatschappelijk doel dienen is het van belang dat de Bestse sportverenigingen kunnen voortbestaan. We ondersteunen initiatieven die bijdragen aan de continuïteit.

We willen dat iedereen in Best mee kan doen aan sport en beweging. Er moet blijvende aandacht en steun zijn voor kinderen, ouderen en mensen met een beperking. We geven meer bekendheid aan regelingen, zodat mensen met minder middelen ook deel kunnen nemen aan sport.

Sport en beweging is een belangrijk integratiemiddel, ook voor nieuwkomers. We faciliteren de verenigingen in het delen van kennis over deze onderwerpen. Tegelijkertijd is het van belang om het stimuleren van sport en beweging op scholen voort te zetten, zodat de jeugd meer gaat en blijft sporten.

Best beschikt over uitstekende sportaccommodaties. We willen ook dat die verduurzamen. Er zijn al goede stappen gezet, echter we gaan ook de komende periode in gesprek met de verenigingen om te bepalen hoe we hen kunnen helpen vervolgstappen te zetten, bijvoorbeeld bij investeringen in velden en gebouwen.

We stimuleren het sporten en bewegen in de openbare ruimte onder andere door het inrichten van speel- en sportveldjes gericht op verschillende sporten. We richten de buitenruimte daarop in, niet alleen in de nieuwe wijken, maar juist ook in de bestaande. We betrekken daarbij buurtbewoners, ouderen en jongeren.

Cultuur

We vinden het belangrijk dat er een goed en laagdrempelig cultuuraanbod is in Best, voor jong en oud. Onze inwoners moeten voor lessen, tentoonstellingen en optredens terecht kunnen in Best. We verkennen de komende periode met de cultuursector in Best wat zij nodig hebben om de culturele activiteiten te behouden en te ontwikkelen. Een doel daarbij is de samenwerking tussen verenigingen en andere partijen te versterken.

We zorgen voor een laagdrempelig aanbod van cultuuronderwijs. Vooral voor kinderen is het van belang dat zij binnen Best kunnen deelnemen aan kunst en cultuur. We zorgen dat alle kinderen uit Best van dit aanbod gebruik kunnen maken. We stimuleren dat kinderen op school kennismaken met cultuur.

We blijven kunst inzetten om de openbare ruimte te verfraaien. Bij het kunstaankoopbeleid geven we bij goede en gelijkwaardige kwaliteit de voorkeur aan regionale en lokale kunstenaars. We gaan verder met Community Art projecten.

De Bestse bibliotheek valt sinds 1 januari 2022 onder de Openbare Bibliotheek Eindhoven. De Bibliotheek Best doet nog veel meer dan boeken uitlenen. Denk daarbij aan: terugdringen van laaggeletterdheid, het geven van cursussen, het houden van lezingen, verzorgen van tentoonstellingen etc. We vinden het belangrijk dat er een kwalitatief en breed aanbod is. We willen de komende periode de ontwikkelingen volgen en de vinger aan de pols houden.

Erfgoed

We zijn trots op het cultureel erfgoed van Best, we dragen zorg voor goed onderhoud en beheer daarvan. Dat erfgoed weerspiegelt de geschiedenis van onze gemeente. We bekijken deze bestuursperiode welke gebouwen we de status van gemeentelijk monument kunnen verlenen. We kijken daarbij ook naar mogelijkheden om nieuwe functies te geven aan oude gebouwen.

Wij koesteren ook ons immaterieel cultureel erfgoed. We vinden het belangrijk dat ook de cultuurhistorische evenementen (denk aan carnavalsoptocht en sinterklaasintocht) kunnen blijven bestaan.

Recreatie

Best streeft naar een sterke vrijetijdseconomie. We blijven die stimuleren. Er liggen nog economische kansen op het gebied van recreatie en toerisme, bijvoorbeeld in het buitengebied

We vinden het belangrijk dat recreatieve voorzieningen goed bereikbaar zijn te voet, per fiets en/of openbaar vervoer.

We werken verder aan verbreding en verdieping van de nieuwe campagne 'Beleef Best'. Het is belangrijk dat ook lokale ondernemers, waaronder horeca en winkeliers, hiervan mee kunnen profiteren. We bekijken ook hoe het aanbod van Best kan bijdragen aan 'GROOTS!', de (inter)nationale profileringsstrategie van de regio.

We koesteren onze natuur en maken die waar mogelijk robuuster en meer divers. We blijven mee vooroplopen in de ontwikkeling van Van Gogh Nationaal Park. In de natuurgebieden blijft ruimte voor recreatie voor diverse doelgroepen.

Horeca en evenementen

We zijn blij dat er in Best evenementen worden georganiseerd. Daardoor ontstaat ontmoeting en verbinding tussen inwoners. In het nieuwe evenementenbeleid willen we aandacht voor spreiding over verschillende locaties. Dit sluit aan op de omgevingsvisie. We vinden het belangrijk dat in de verschillende wijken mogelijkheden zijn voor cultuur, ontmoeting, activiteiten en evenementen. Daarnaast is het goed dat het aanbod divers is om verschillende groepen aan te spreken en dat er aandacht is voor duurzaamheid en veiligheid.

We vinden het belangrijk dat lokale ondernemers de kans krijgen voordeel te halen uit (grote) evenementen.

Het is belangrijk jongeren de ruimte te geven hun eigen evenementen (mede) te organiseren. Zo willen we meer reuring creëren in jongerencentrum Todo. De uitstekende podiumfaciliteiten willen we beter benutten, ook voor een breder publiek, waaronder jongvolwassenen.

Sociaal domein

In Best zijn we trots op de huidige infrastructuur waarin o.a. Bestwijzer en sociale partners een prominente plek hebben. Lokaal hebben we onze organisatie goed op orde. Tegelijkertijd komen er veel ontwikkelingen op ons af die maken dat het sociaal domein en de inzet die van daaruit wordt verwacht onder druk komt te staan. Bijvoorbeeld door de vergrijzing en personeelstekorten, door stijgende lasten voor inwoners, bijv. Energie, en door de toename van het aantal kinderen en jongeren dat ondersteuning nodig heeft. We zien ook dat meer mensen met een modaal inkomen moeite hebben om de maandelijkse lasten te betalen en daardoor gebruik moeten maken van ondersteuning, zoals een voedselbank.

Ondanks dat veel goed gaat zien we nu de kans, maar ook een noodzaak, om te pionieren! We willen meer lef en durf tonen en out of the box denken, waarbij de menselijke maat en het belang van de inwoner van Best centraal staat. We staan open voor nieuwe initiatieven en durven te experimenteren. Daarbij leren we van omliggende gemeenten over wat en met wie het werkt. We geven de professionals de ruimte om te proberen en daarbij hoeft niet alles een succes te worden. Van belang is dat we leren van deze initiatieven.

De focus ligt op de kwetsbare inwoners, maar we hebben ook aandacht voor een nieuwe (onzichtbare) groep, die mogelijk in de problemen komen door bovengenoemde ontwikkelingen.

De afgelopen periode hebben we ingezet op ruimte voor de professional, en dat doen we ook graag deze periode. Daarbij benoemen we zo min mogelijk kaders, maar sluiten we aan bij wat er vanuit de uitvoering nodig is om inwoners te ondersteunen. We geven hiermee vertrouwen aan de professional. Het doel staat centraal niet het middel of het proces.

Deze raadsperiode vragen wij het college om een integrale analyse te maken waarbij per wijk inzichtelijk wordt welke problematiek er speelt. Denk hierbij aan drugsgebruik en overlast. We werken samen met partners zoals de GGD, zorgverzekeraars, politiek, wijkteams en andere actoren om een complete analyse op te stellen. Met deze analyse werken we aan een wijkgericht integraal plan.

We blijven inzetten op een inclusieve samenleving waar plaats is voor iedereen!
Dat doen we door het inzetten van voldoende ondersteuning en door de openbare ruimte ook echt toegankelijk te maken.

Preventie

Het is van belang dat de keten voor preventie op alle stappen goed gaat. Het OTB ziet nog te vaak kinderen die niet eerder in beeld waren. Het versterken van het basisteam jeugd en de beweging naar voren en preventieve producten ontwikkelen en inzetten is van groot belang. Hoe eerder de signalen bekend zijn, hoe eerder de gemeente en de daarbij behorende professionals in kunnen spelen op de hulpvraag. Zo worden risico's tijdig zichtbaar en kan duurzame en beter passende hulp ingeschakeld worden. Ook de school en opvang (de vindplaats van kinderen) moeten de weg goed kennen en ouders goede adviezen geven. Ouders maken van voorliggende hulp niet altijd gebruik omdat ze denken dat het niet nodig is. Daarom zetten we gerichte preventie in, passend bij de prioriteiten die vanuit de eerdergenoemde analyse naar voren zijn gekomen, passend bij de behoefte van inwoners en ondersteunend aan het werk van de professionals.

Jeugd

De pandemie heeft een grote weerslag gehad op de mentale en fysieke gezondheid van onze jongeren. Dat maakt des te meer dat inzet op preventie noodzakelijk is om te voorkomen dat jongeren volledig vastlopen. We zoeken proactief de samenwerking met het onderwijs op, om deze zoveel mogelijk te ondersteunen in haar hulpvragen en behoeften. De pandemie en de gevolgen daarvan zorgen mogelijk voor andere behoeften. Als raad geven wij de opdracht om deze inzichtelijk te maken, samen met onze partners, zoals het onderwijs en het jongerenwerk. Jongerencentrum Todo heeft een belangrijke spilfunctie in het ontmoeten en begeleiden van jongeren. Wij zien ruimte om dit meer open op te zetten en aantrekkelijk te maken voor verschillende leeftijden.

We organiseren jeugdhulp zoveel mogelijk dichtbij huis. We sluiten aan bij de landelijke ontwikkelingen en zetten in op snelle interventie bij hulpvragen. Waarbij de jeugd zo lang mogelijk thuis kan blijven wonen en de hulp krijgt die zij nodig hebben. Uithuisplaatsing is absoluut het laatste redmiddel. Daar waar het noodzakelijk is willen we de duur van het verblijf verminderen. Het herinrichten van het regionale zorglandschap moet de aandacht hebben. Samen met de specialistische zorgaanbieders kijken we naar wat nodig is aan zorg en wat er nodig is om daar te komen.

Een van de zaken die we weten is dat het belangrijk is dat we pleeggezinnen hebben en krijgen. Er is blijvende aandacht nodig om de inwoners te informeren. Ook hierin is het van belang om de regionale samenwerking te stimuleren, zodat er aandacht en innovatie is op dit onderwerp.

Ook blijft het belangrijk dat we blijven inzetten op versterken van de samenwerking met ouder(s)/verzorger(s) en onze ketenpartners Veilig Thuis, de Beschermingsraad, de raad voor de kinderscherming, de jeugdbescherming etc.

De samenwerkingsvormen om aan bovenlokale opgaven te werken zien we als pluspunt. Wel zijn we kritisch op het behouden van de autonomie en het geven van kaders. Deze bestuursperiode willen we kijken of en hoe de regionale samenwerkingen in het sociaal domein verbeterd en versterkt kunnen worden, zodat ze passen bij de lokale uitdagingen. We zullen hier ook de landelijke ontwikkelingen volgen met betrekking tot mogelijke hervormingen binnen het jeugddomein.

WMO

De dubbele vergrijzing zorgt ervoor dat we als gemeente andere keuzes moeten maken. Hulpbehoevenden in Best moeten de mogelijkheid hebben om adequate en passende zorg te krijgen. Hulpvragers moeten zich uitgenodigd voelen om de vraag te stellen. Het is belangrijk dat we vragen in een vroeg stadium beantwoorden. Als de hulpvraag niet tijdig wordt gesteld lopen we het risico dat zorg uitblijft en uiteindelijk de problemen groter worden of zich opstapelen. Hierdoor blijft zorg uit en stapelen de problemen op. De professionals krijgen voor specifieke gevallen meer ruimte en mandaat om in te spelen op de achterliggende problemen.

We willen meer samenwerking en bestuurlijk commitment met Proeftuin Ruwaard als inspiratiebron. Deze proeftuin gaat over een andere manier van samenwerken in wijken. De proeftuin gaat ook over flexibelere wijze van financiering van zorg met actieve wijkbewoners die meer voor zichzelf en elkaar kunnen gaan doen en organisaties die zo zijn ingericht dat ze beter

kunnen doen wat nodig is. We volgen dergelijke ontwikkelingen en willen kijken of een opzet zoals deze mogelijk is in Best.

Mantelzorgers en vrijwilligers zijn onmisbaar. We horen geluiden dat deze groep (zwaar) belast is. Omdat deze inwoners zo belangrijk zijn voor het laten participeren van kwetsbare inwoners vragen we extra aandacht voor respijtzorg waarbij we opzoek gaan om maatschappelijke initiatieven daarbij te betrekken. Ook staat eenzaamheid hoog op de agenda. We gaan actiever op zoek naar mogelijkheden om vrijwilligers in te zetten voor kwetsbare ouderen. Potentieel hiervoor zou mogelijk te vinden kunnen zijn onder uitkeringsgerechtigden. Zo kan er een win-win situatie voor inwoners ontstaan.

Vanwege de verschillende opgaven durven we in te zetten op vernieuwende concepten en ideeën zoals domotica. Hierbij kijken we naar landelijke ontwikkelingen, maar bieden we onze professionals de ruimte om nog breder te kijken.

Beschermd wonen

Als gemeente krijgen we de opdracht om het beschermd wonen zelf te gaan organiseren. Het gaat hier om mensen die zelfstandig (zullen) wonen, maar (in eerste instantie) een hogere mate van bescherming nodig hebben. Het aanbod is schaars, maar de vraag groot. De gemeente Best is al wel bezig met de voorbereiding, ook al is de overzetting van het rijk naar de gemeente Best weer uitgesteld. We denken goed na over deze doelgroep in Best en de manier waarop wij de zorg goed kunnen inzetten. Hier moet de verbinding gelegd worden met het woonprogramma.

Meedoen in Best

We beseffen dat er complexe maatschappelijke vraagstukken liggen rondom de participatiewet. De menselijke maat staat voor ons centraal, meedoen in Best is het uitgangspunt. We zijn tevreden dat veel goed gaat, maar waar het niet goed gaat bieden we duidelijke kaders en zoeken samen naar een passende oplossing.

We willen het potentieel van mensen in die participatiewet beter benutten. Op diverse manieren kunnen mensen hun bijdrage aan de maatschappij leveren. Zelfwaardering en zelfvertrouwen kunnen hierdoor groeien. We willen dit op een lichtvoetige manier organiseren. Niet dwingen maar motiveren en stimuleren.

We bieden maatwerk waar dat nodig is, maar zijn zuinig en kritisch op onze middelen. We willen misbruik voorkomen. We durven ook hier te experimenteren en buiten de kaders te denken. Deze opdracht geven we mee aan onze professionals en vertalen we in beleid. De komende periode verwachten wij meegenomen te worden in de verschillende keuzes die hieromtrent gemaakt worden. Ter discussie kunnen o.a. staan de bijverdiensten als men in de bijstand zit, de kostendelersnorm en de schuldenaankpak.

Vluchtelingen, statushouders en inburgering

Net als afgelopen jaren, zal ook de komende raadsperiode sprake zijn van de komst van statushouders naar onze gemeente. De gemeente heeft een wettelijke verantwoordelijkheid tot huisvesting voor deze inwoners. We spannen ons in om aan deze zogeheten taakstelling te voldoen. Daarnaast is sinds 1 januari 2022 de gemeente zelf verantwoordelijk voor de uitvoering

van de nieuwe Wet Inburgering. We zetten hiermee in op een snelle start van inburgering. Deze inburgering sluit aan bij capaciteiten en competenties van de statushouders.

Volksgezondheid en milieu

De stip op de horizon in de omgevingsvisie Best 2040 is duidelijk: “In 2040 zijn woningen en leefomgeving duurzaam, aangepast aan het veranderende klimaat en dragen positief bij aan de energietransitie en circulaire economie”. We zien duurzaamheid als een bovenlokale opgave die we in de regio samen oppakken. De regio heeft de ambitie om de ‘eerste energie neutrale regio te zijn’. Dat betekent dat alle energie die na besparing nog wordt gebruikt, duurzaam wordt opgewekt en dat inwoners en bedrijven geen fossiele energie meer gebruiken.

Samenhangend stappenplan duurzaamheid

Duurzaamheid raakt aan alle beleidsterreinen. Met een samenhangend stappenplan borgt de raad richting en samenhang in beleid op het gebied van duurzaamheid. Het samenhangend stappenplan duurzaamheid beschrijft kort en krachtig het doel en ambitie per onderwerp en de te nemen stappen. Het college is actief bezig om duurzaamheidsambities te verbinden met mensen, middelen en mogelijkheden binnen de eigen organisatie en daarbuiten. Dit stappenplan bevat een prioritering van ten minste drie Sustainable Development Goals die voor Best van toegevoegde waarde kunnen zijn. De gemeente Best laat zo zien een voorbeeldrol te willen vervullen in de duurzaamheidsambitie.

- Bij behandeling van het integraal plan duurzaamheid krijgt de raad de mogelijkheid om doelstellingen, ambities en financiën tegen elkaar af te wegen.
- We meten hoe succesvol genomen maatregelen zijn voor het halen van onze doelen. Successen dragen we uit.
- We zetten in op verduurzaming van scholen, buurthuizen, sporthallen en overig maatschappelijk vastgoed.
- In het plan moet aandacht zijn voor communicatie met als doel betrokkenheid en draagvlak creëren bij inwoners en ondernemers om verder aan de slag te gaan, en te blijven, met duurzaamheid.

De energietransitie

Op dit moment is onze energievoorziening grotendeels fossiel, wat zorgt voor veel schadelijke CO₂ uitstoot. De komende jaren zetten we daarom flinke stappen in de energietransitie om meer duurzame bronnen te gebruiken. Dat is nodig om de opwarming van de aarde en onherstelbare klimaatschade tegen te gaan. Daarom gebruiken we in 2050 alleen nog duurzame bronnen. Dit is een grote opgave en daarom zijn er met alle landen doelen gesteld in het Klimaatakkoord van Parijs. Dat vormt de basis voor het Nationale Klimaatakkoord van Nederland waar wij in Best ook aan zijn verbonden. We staan open voor nieuwe ontwikkelingen, maar we stellen ons voornamelijk op als slimme volger door bewezen innovatie toe te passen zonder het wiel zelf uit te vinden.

- Per wijk gaan we met inwoners de komende periode aan de slag met energie besparen met als doel: in 2050 van het gas af zijn.
- De gemeente Best besteedt extra aandacht voor het ondersteunen van inwoners met een kleine portemonnee bij de energietransitie.
- We zien graag een voorstel van het college om het succesvolle project groene zone 1.0 te verlengen. Daarbij hoort ook het actief promoten en uitdragen van dit project. Ook andere diensten en producten om inwoners laagdrempelig te ondersteunen, bijvoorbeeld door

initiatieven van Best Duurzaam, kunnen in de gemeenteraad rekenen op draagvlak. Dit geldt ook voor educatie en voorlichting op het vlak van duurzaamheid.

- We willen dat huiseigenaren worden gestimuleerd tot het isoleren van de eigen woning. Best neemt daarom actief deel aan ook andere regionale projecten zoals een programma isoleren voor particulieren. Dit project gaat de groene zone 2.0 heten. Het isoleren van woningen draagt bij aan het bestrijden van (energie)armoede.
- We zien het een rol voor de gemeente om woningbouwverenigingen te ondersteunen bij het verduurzamen van de sociale woningvoorraad. Verduurzaming maakt daarom onderdeel uit van de prestatieafspraken.
- Ook op de bedrijventerreinen is nog veel winst te behalen op gebied van duurzaamheid. Ondernemers worden gestimuleerd zonnepanelen aan te leggen en actief aan de slag te blijven met verduurzaming. De raad monitort de doelstellingen die zijn afgesproken in de visie op bedrijventerreinen.
- Door de veranderde omstandigheden in de wereld en technische ontwikkelingen en beperkingen zien we de noodzaak om het afwegingskader duurzame energie tegen het licht te houden. Het doel mag duidelijk zijn: het opwekken van betaalbare en schone energie voor een duurzame gemeenschap. We verwachten hierover een voorstel van het college van B&W. De uitdaging is om, met behulp van onder andere de zonneladder, een werkbare, acceptabele balans te vinden tussen natuurontwikkeling, ontwikkeling in agrarisch gebied, woningbouw en duurzame energieopwekking.

Klimaatadaptatie

De actuele thema's voor Best zijn wateroverlast, hitte en droogte. De gemeente werkt deze periode aan bewustwording en stimuleert maatregelen om Best meer adaptief te maken aan het veranderende klimaat. We hebben de ambitie om de leefomgeving groen en klimaat adaptief in te richten, om deze ook goed toegankelijk te houden bij extreme weersomstandigheden.

- De gemeente handhaaft het ambitieniveau proactief op gebied van klimaat, schone lucht en ecologie en biodiversiteit.
- We treffen samen met het waterschap, terreinbeheerders en andere partners voorbereidingen op de veranderende weersomstandigheden.
- De gemeente enthousiasmeert inwoners en bedrijven om zelf laagdrempelig actie te ondernemen. Ook door subsidiemogelijkheden van andere overheden onder de aandacht te brengen, stimuleren we inwoners en ondernemers een bijdrage te leveren aan een meer klimaatadaptief Best.
- We willen dat laagdrempelige acties die bijdragen aan de bewustwording van het veranderende klimaat worden aangemoedigd.
- De gemeente treft maatregelen om inwoners en ondernemers te motiveren hun daken en tuinen te vergroenen waardoor meer hemelwater de grond in zakt.

Afvalinzameling

In Best werken we toe naar een circulaire economie. Als het gaat om hergebruik beschouwen we het Goed/WSD/Repaircafé en kringloopwinkelBest als partners om gebruikte spullen een nieuw leven te geven. We zetten in op beperking, scheiding van afval en hergebruik van grondstoffen. Het drastisch verminderen van restafval is belangrijk voor de leefbaarheid van de aarde voor toekomstige generaties.

- Het systeem van afvalinzameling vraagt op dit moment niet om grote veranderingen. Best kijkt blijvend naar mogelijkheden en toepassing van nieuwe ontwikkelingen en technieken voor de toekomst.
- De communicatie over het belang van goed afval scheiden om onze ambitie te realiseren wordt geïntensiveerd.

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Omgevingswet

Vanaf (waarschijnlijk) begin 2023 gaat een nieuwe wet in: de Omgevingswet. Het doel van de wet is 'eenvoudiger, sneller, beter' maken van processen en daarmee meer ruimte bieden voor participatie. De nieuwe wet vervangt bestaande wetten en zorgt voor een integrale én gebiedsgerichte benadering. De overgang naar de Omgevingswet is een enorme operatie die niet alleen het ruimtelijke domein aangaat maar ook het sociale- en gezondheidsdomein. Belangrijk onderdeel van de invoering is het digitale systeem, het DSO. We bieden wanneer nodig ondersteuning aan inwoners die niet (zo) digitaal vaardig zijn en aan ondernemers om hiermee te kunnen werken.

Omgevingsvisie leidend

De omgevingsvisie Best is inmiddels vastgesteld. De komende jaren werken we vanuit deze visie en stellen we het gemeentelijke omgevingsplan vast. Dit doen we samen met onze inwoners en ondernemers.

De kernopgaven uit de Omgevingsvisie (Ruimte voor comfortabel wonen, Versterken van de groene leefomgeving, Accommoderen van een vitale en schone economie en de ruimtelijke keuzes zullen leidend zijn bij de verdere inrichting van Best en de implementatie van de Omgevingswet.

Stationsomgeving

De stationsomgeving wordt een visitekaartje van Best. De gemeenteraad heeft op 8 maart 2022 besloten dat het gebied een aantrekkelijk, duurzaam en innovatief woon-, werk- en verblijfsgebied wordt. Via een intensief participatieproces dat door de gemeenteraad wordt vastgesteld, krijgen deze begrippen in het stedenbouwkundig ontwerp deze bestuursperiode vorm en inhoud.

Het gebied moet aantrekkelijk worden voor huidige en komende generaties. Daarbij is het van belang dat het centrum en station op een fraaie manier met elkaar worden verbonden. Met groen en een goede parkeerbalans. De activiteiten in het stationsgebied en het centrum moeten complementair zijn aan elkaar.

Deze uitgangspunten worden daarbij gehanteerd:

- De gemeenteraad wil een stedenbouwkundig ontwerp terugzien van de gehele stationsomgeving. Slimme uitwisseling van functies tussen de oostzijde en westzijde moet mogelijk blijven in de uitwerking van het stedenbouwkundig ontwerp. De gemeenteraad vindt het belangrijk dat het stedenbouwkundig ontwerp van alle kanten mooi ontworpen wordt.
- De Oost- en westzijden van het station zijn stedenbouwkundig onlosmakelijk aan elkaar verbonden, dit geldt ook voor de exploitatieopzet. De raad wil dat de gemeente zich maximaal inspant om subsidiemogelijkheden en bijdragen van andere overheden en stakeholders te verkrijgen onder andere via de woningbouwimpuls. Mocht dat niet lukken, dan kan dat invloed hebben op de uiteindelijke ontwikkeling.

- We willen dat meerdere stedenbouwkundige uitwerkingen worden gepresenteerd van het hele plangebied.
- De gemeenteraad wil ieder kwartaal door het college van B&W geïnformeerd worden gedurende het proces. Doordat periodiek geïnformeerd te worden, ontstaan meer mogelijkheden voor de samenleving om de ontwikkelingen in het gebied te volgen en mee te participeren.
- We houden vast aan de op 8 maart 2022 door de gemeenteraad vastgestelde uitgangspunten. Een van de uitgangspunten is dat: De stationsomgeving voorziet in maximaal 600 appartementen met een programmatische verdeling van 40% sociaal (waarvan minimaal 75% sociale huur), 30% middenhuur/koop en 30% vrije sector.

Gezamenlijke huisvesting en ontwikkelingen aan het Dorpsplein

De afgelopen bestuursperiode zijn de eerste stappen gezet om invulling te geven aan de wens van één gezamenlijke huisvesting voor de gemeente en partners. Het nieuwe gebouw zal (onder andere) Bestwijzer en de gemeente huisvesten om zo samen vanuit één locatie dienstverlening aan inwoners en ondernemers te gaan leveren. De gemeenteraad staat voor goede huisvesting van het personeel en haar partners.

- Deze bestuursperiode gaat het college van B&W uitvoering geven aan de motie van 8 maart 2022, betreffende draagvlakonderzoek.
- In het participatieproces is aandacht voor de toekomstige bestemming van het huidige gemeentehuis.
- In het participatieproces is ruimte voor de bijdrage van inwoners en ondernemers over de hele ontwikkeling van het Dorpsplein.

Woonbeleid

We zetten ons in om voldoende passende en betaalbare woningen te realiseren voor de verschillende doelgroepen. De ambities en concrete doelen worden vastgelegd in het woonprogramma. Dit is een update van de gemeentelijke woonvisie die in grote lijnen nog actueel is. De nieuwste woningbehoefte en prognoses worden verwerkt. Regionale afspraken worden gevolgd.

Voor 2022 en verder ligt het zwaartepunt op:

- Het bevorderen van doorstroming.
- Ervoor zorgen dat senioren zoveel mogelijk kunnen wonen in een voor hen passende omgeving; inclusief combinaties van wonen en zorg.
- Het bevorderen van de leefbaarheid in de wijk en verduurzaming van (bestaande) woningen.
- Zorgen voor voldoende betaalbare woningen (sociale woningen, middenhuur en goedkope koop) Het uitgangspunt is 38% sociale woningen zoals vastgelegd in de woonvisie.
- Meer woningen voor de kleinere huishoudens.
- Het inzetten van instrumenten om woningen beschikbaar te houden voor de doelgroepen waar ze voor bedoeld zijn.

Woningbouwprogrammering

De afspraken uit het Afsprakenkader Wonen van het SGE (3466 woningen erbij in 2021-2030) en de Versnellingsopgave Woningbouw (300 woningen per jaar) worden met kracht uitgevoerd. We zorgen voor voldoende ambtelijke capaciteit om deze ambitie uit te voeren. De woningbouwmonitor met harde en zachte plancapaciteit en voortgang van projectlocaties wordt ieder half jaar besproken met de gemeenteraad. Inbreidingslocaties op particuliere gronden worden hierin meegenomen.

Doelgroepen woningbouw

- Voor de huisvesting van arbeidsmigranten wordt het afspraken kader huisvesting arbeidsmigranten (SGE 2021) en de visie bedrijventerreinen gevolgd. Daarbij wordt uitgegaan van humane huisvesting, vaak via logiesvoorzieningen in overgangszones die eerlijk moeten worden gespreid over de regio.
- Flexwonen: de gemeente gaat een aantal locaties zoeken waar flexwoningen mogelijk zijn. We nemen omwonenden vroegtijdig mee in het proces. Permanente woningbouw op locaties die definitief daarvoor bestemd kunnen worden, heeft echter de voorkeur.
- Creatieve woonconcepten: Eigen initiatieven zoals woongroepen, knarrenhofjes, CPO, jongerendclusters, tiny houses, woningsplitsing van grote (huur)woningen, wooncoöperaties en dergelijke krijgen ruimte om tot zelfrealisatie over te gaan.
- Ook wordt er onderzoek gedaan naar de herbestemming van kantoren of bedrijfspanden naar woningen.
- Sociale huur: via prestatieafspraken krijgen de woningbouwcorporaties meer mogelijkheden tot realisatie van sociale huur. Bijv. Vrijkomende scholen en lege plekken.
- Bij vrijkomend gemeentelijk vastgoed wordt onderzocht of deze ter beschikking kunnen komen voor de doelgroepen die het hardste nodig hebben of dat de bestemming blijft gehandhaafd.

Stimuleringsregelingen

De starterslening blijft een goed instrument om starters een kans te geven op het kopen van woonruimte in Best. We blijven ook andere leningen aanbieden, zoals voor verbeteren van de duurzaamheid en voor het levensloopbestendig maken van woningen voor ouderen (via stimuleringsfonds Volkshuisvesting).

Buitengebied in balans

Het landelijk gebied is in transitie. Autonome ontwikkelingen en de landelijke stikstofaanpak vragen om een proactieve benadering om ons buitengebied vitaal te houden. Boeren komen voor stevige keuzes te staan: omschakelen, innoveren of stoppen. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid om nieuwe functies in het buitengebied toe te laten. Denk hierbij aan het omzetten van bedrijfswoningen naar gewone woningen, versterken van de natuur & biodiversiteit en het klimaat. Zeker in de nabijheid van onze natuurgebieden zetten we in op natuurinclusieve landbouw en veeteelt.

Boeren kunnen nevenactiviteiten ontwikkelen, zoals zorg of recreatie, zolang die qua aard en schaal passen in de omgeving. Activiteiten die veel extra verkeersbewegingen veroorzaken vinden we ongewenst.

De aanpak van het buitengebied zal zeer zorgvuldig moeten gebeuren om de kwaliteit van het buitengebied te bewaken.

Hoogspanningsmasten

Toekomstig worden de hoogspanningsmasten tussen Tilburg-Noord en Best verwijderd omdat de nieuwe ondergrondse verbinding dan gereed is. We gaan in overleg met de inwoners van de betreffende wijken en de beheerder en bespreken wat we met de vrijgekomen ruimte kunnen gaan doen. Enkele ideeën zijn meer ruimte geven aan natuur, wateropvang, groen, en spelen.

Natuur

Onze natuur is belangrijk voor nu en voor de toekomst. Natuur biedt rust en afleiding en dient beschermd te worden. Handhaving is hierbij van belang. Het stimuleren van natuur- en milieueducatie en natuurbeleving is hier onlosmakelijk mee verbonden, waarbij er wordt bewaakt dat het landschap en de natuurgebieden niet gedomineerd worden door toerisme- en recreatieactiviteiten en we oog hebben voor gebieden waar geen menselijke activiteiten gewenst zijn.

In de samenwerkingsverbanden op het gebied van ruimte, zoals het SGE, dient ook de instandhouding van natuur als intrinsieke waarde te worden bewaakt en bevorderd, in samenhang met andere activiteiten in de openbare ruimte.

Financiën

De gemeente Best is momenteel financieel gezond en wil dit blijven met het oog op de toekomst van onze (klein)kinderen. Dit is en blijft het uitgangspunt. De financiële reserves moeten voldoende zijn om tegenslagen, nu en in de toekomst, op te kunnen vangen. Het weerstandsvermogen van de gemeente moet uitstekend blijven, oftewel de ratio weerstandsvermogen blijft > 2 . Dreigt de weerstandsratio hieronder te komen, dan stelt het college tijdig aan de raad passende maatregelen voor. Hierbij wordt ook gekeken naar de eventuele onbenutte belastingcapaciteit.

Bij majeure plannen of initiatieven maakt een financiële risicoanalyse deel uit van de planvorming.

De voorliggende ambities brengen we in balans met de financiële middelen door middel van prioritering. Ruimte voor nieuw beleid, met name op gebied van innovatie, wordt niet per definitie uitgesloten.

De gemeente volgt een prudent financieel beleid, waarbij:

- Sprake is van een structureel sluitende en reële begroting en meerjarenraming.
- Inkomsten en uitgaven reëel worden ingeschat, risico's worden geïnventariseerd en passende (beheer)maatregelen worden meegenomen.
- Bij incidentele tegenvallers eerst wordt onderzocht of deze binnen het betreffende beleidsveld kunnen worden opgelost.
- Incidentele meevallers vloeien terug naar de algemene middelen. Als het college de middelen anders wil bestemmen, biedt zij hiervoor een separaat raadsvoorstel aan.
- Situationeel grondbeleid wordt gevoerd en passende maatregelen worden genomen om de grondexploitatie duurzaam in balans te hebben, rekening houdende met de maatschappelijke opgaven.
- Reserves en voorzieningen goed worden afgestemd op huidige en toekomstige plannen.
- De raad wordt jaarlijks bijgepraat over ambities, financiën en ambtelijke capaciteit.